

NASTAVLJA SE NEGATIVNI PRIRODNI PRIRAST

Iuni, 13 februarie 2017

I u prošloj 2016. godini zabilježen je negativan prirodni prirast populacije u svim mjestima iz karaevske opštine, broj umrlih u Karađevu, Nermi i u Jabal u bio je u godini koja je protekla znatno već u odnosu na broj rođenih.

U Karađevu je minule godine umrlo 29 osoba u odnosu na 23 kršenih, u Nermi u je umrlo 7 osoba u odnosu na 4 kršenih, dok je u Jabal u umrlo 4 osoba, a nije zabilježeno nijedno rođenje. Nezavidni trend sve veći broja umrlih u odnosu na novorođene bebe tijekom jedne godine u karaevskoj opštini alarmantan je i zabrinjavajući fenomen, koji nije novijeg datuma. Pretpostavljeno je da godine negativni prirodni prirast populacije Karađevu bio je ak izraženiji nego lani, nakon što je broj umrlih bio skoro tri puta veći od broja rođenih. U Karađevu je tada umrlo 37 osoba, u odnosu na 14 rođene djece. Slijedi opadanju i trend je zabilježen i 2014., ali i u godinama koje su prethodile, i u tom razdoblju je broj umrlih u našem najvećem mjestu bio znatno veći od broja rođenih.

Prema Popisu stanovništva iz prosinca 1930. godine, Popis koji se može konzultirati na stranici 106 knjige Marcua Mihaila Deleanua "Zabilježke o Karađevu", Karađevu je u to doba imalo 2940 stanovnika. Slijedilo je zatim stalno opadanje populacije našeg mesta, opadanje koje traje sve do naših dana. Shodno Popisima stanovništva obavljenim na razini itave Rumunske, Karađevu je 1977. godine imalo 2815 stanovnika, 1992. godine 2629 stanovnika, 2002. godine 2437 stanovnika, dok je prema Popisu iz 2011. godine broj stanovnika Karađevu opao na 2341. Stalno opadanje, dakle, opadanje koje poziva na zabrinutost i uzbunu. Iz navedenih Popisa se jasno može vidjeti da je negativni prirodni prirast najizraženiji u Karađevu u godinama nakon pada komunističkog režima, od 1989. godine na ovom mjestu, a to je u neku ruku razdoblje određeno materijalnog prosperiteta našeg mesta, pogotovo kad ga usporedimo s teškim životnim uvjetima iz druge polovice prošlog stoljeća. U relativno malenom vremenskom periodu od zadnjih dva desetljeća našem mjestu je izgubilo skoro isti broj stanovnika kao u periodu od 1930. godine pa sve do 1992. godine, vrijeme koje je obuhvatalo, između ostalog, drugi svjetski rat, teško poslijeratno razdoblje, razne neizlječive bolesti i, ne u zadnjem redu, komunistički period. Sve to dokazuje da pad nataliteta uopće nema veze s materijalnom situacijom i standardom života stanovnika našeg mesta, već uzroci tog pada se moraju tražiti na sasvim drugoj strani.

Ako bismo pokušali pronaći uzroke ovog slobodnog pada populacije najvećeg mesta karaevskih Hrvata onda se trebamo zaustaviti kod injenice da u zadnjim godinama sve veći broj ljudi napušta naše mjesto i odlazi u zapadno europske zemlje, prije svega u Austriju, u potrazi za poslom i boljom životom. Po svemu sudeći, migracija prema razvijenijim zemljama se nastavlja i u sljedećim godinama, mada ljudima koji odlaze iz svog rodne mjesto nije nimalo lako, i ona će trajati toliko dugo dok se u našem državi ne valorificiraju ogromni gospodarski potencijali koji doista postoje. U trenutku kad se to realizira, ako se uopće bude realiziralo u skorije vrijeme, ljudima se neće isplatiti otići van, na i u na ovim mjestima smisao života i ostanka, a karaevskoj zajednici bi se mogla otvoriti svjetla perspektiva i lijepa budućnost. Drugi pak faktori koji uzručuju negativan prirodni prirast populacije je naprosto težnja ljudi da imaju i manje djece. To je moda novoga vremena i bilo bi poželjno da se ona promjeni. Prije nešto više od pola stoljeća bilo je bitno druga ije. Mogao si tada vidjeti po pet-sestra braća i sestara u svakom karaevskom domu, iako su kuće u to doba imale tek jednu ili dvije sobe, i mogao si isto tako vidjeti i po dva-tri brata s obitelji pod istim krovom, a svi su oni živjeli u potpunoj

slozi i harmoniji. Sada se samo nostalgijom možemo prisjetiti vremena kada su ulice bile pune mališana jer godine kada su se u svakoj karaševskoj ku i mogli uti osmjesi mnoštva radosne djece, ve su davno iza nas.

VI . ure

Kati , bivši dugogodišnji župnik karaševske župe, bio je pretjerani optimist kada je prije nekoliko godine upozoravao karaševski narod kako za stotinu godina ne e više biti nikoga na ovom podruju. Ako se nešto pod hitno ne uradi na poboljšanju nataliteta u „velikom Karaševu“ (tako je naše mjesto poznato u ostalim karaševskim selima) i negativni prirodni prirast nastavi s istim tempom kao u zadnjim godinama ne moramo ekati niti stotinu godina da Središnji muzej Hrvata u Rumunjskoj, ija izgradnja je krajem prošle godine skoro privedena kraju u Karaševu, bude jedini svjedok boravka Hrvata na ovom prostoru.

Ivan Dobra